

รายงานการรับคณะข้าราชการพลเรือน(กพ.) ขายแดนใต้ รุ่นที่ 3 ประจำปี 2563
โครงการพัฒนาอดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงราย
วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2563

1. ข้อมูลคณะ

ที่มาและความสำคัญ	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ทำหนังสือถึงผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ ลงวันที่ 4 ธันวาคม 2562 ขอความอนุเคราะห์นำคณะข้าราชการพลเรือน (กพ.) ขายแดนใต้รุ่นที่ 3 จำนวน 100 คน ศึกษาดูงานโครงการพัฒนาอดอยตุงฯ ในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2563
วัตถุประสงค์	เพื่อเรียนรู้แนวทางการพัฒนาทางเลือกในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน ของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ที่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีทรงงานในพื้นที่โครงการพัฒนาอดอยตุงฯ และเป็นต้นแบบการพัฒนา โดยใช้หลักการ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา แก้ไขปัญหา และยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่
ระดับ	ความสำคัญ : 1 เป็นหน่วยที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับมูลนิธิโดยตรง เนื้อหา: 2 การท่องเที่ยวเชิงเรียนรู้ หลักการทำงานด้านการพัฒนาทางเลือกที่ยั่งยืนของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ในภาพรวม รวม 3 คะแนน
องค์ประกอบคณะ	ข้าราชการพลเรือน (กพ.) ขายแดนใต้ จำนวน 100 คน ผู้ประสานงานคณะ - คุณปฐมพงษ์ ประคำทอง 087-164-6166
เจ้าหน้าที่รับคณะ	ผู้ประสานงานของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ - นางสาวกนกวรรณ รชตัญญูทิพย์
แหล่งงบประมาณสนับสนุน	คณะจ่ายเองทั้งหมด 912062136

2. กำหนดการ

คณะข้าราชการพลเรือน (กพ.) ขายแดนใต้ รุ่นที่ 3 ประจำปี 2563

ณ โครงการพัฒนาออยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงราย

วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2563

วันที่/เวลา	กำหนดการ
วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2563	
08.00 - 09.00 น.	คณะเดินทางจากโรงแรมที่พักในจังหวัดเชียงรายถึงโครงการพัฒนาออยตุงฯ
09.00 - 10.00 น.	รับชมวิดีโอทัศน์โครงการพัฒนาออยตุงฯ ณ ห้องออติทอเรียม หอแห่งแรงบันดาลใจ
10.00 - 10.30 น.	ชมหอแห่งแรงบันดาลใจ "เรื่องราวของราชสกุลมหิดล ผ่านพระราชจริยวัตร ปรัชญา และหลักการทรงงานที่เรียบง่าย พระวิริยะอุตสาหะที่มุ่งพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย และสร้างประโยชน์สุขแก่แผ่นดินที่ต่างทรงเป็นแรงบันดาลใจให้กันและกัน เพื่อให้คนไทย โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ ได้เรียนรู้และเข้าใจบทบาทของราชสกุลมหิดลที่มีต่อคนไทยและแผ่นดิน อีกทั้งสร้างแรงบันดาลใจและจุดประกายให้ผู้มาเยี่ยมชมคิดดี มุ่งมั่นประพฤติดี ปฏิบัติดี เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมต่อไป"
10.30 - 11.00 น.	ชมพระตำหนักออยตุง "พระตำหนักออยตุงเป็นที่ประทับและที่ทรงงานของสมเด็จพระเจ้ายา เพื่อพระองค์จะได้สังเกตและทำงานพัฒนาอย่างใกล้ชิด "บ้านที่ออยตุง" เกิดจากพระราชกระแสรับสั่ง "ถ้าไม่มีโครงการพัฒนาออยตุงฯ ฉันจะไม่สร้างบ้านอยู่ที่นี่" พระตำหนักออยตุงจึงเป็นสัญลักษณ์แสดงความเรียบง่ายและการทรงงานหนักเพื่อพลกนิกรของพระองค์"
11.00 - 11.30 น.	ชมสวนแม่ฟ้าหลวง "สวนไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาวแห่งนี้เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักที่ช่วยสร้างงานและ

วันที่/เวลา	กำหนดการ
	รายได้ให้ดอยตุง ทั้งยังช่วยพัฒนาทักษะอาชีพที่หลากหลาย ตั้งแต่การท่องเที่ยว การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ และโรงเพาะปลูก ซึ่งทักษะและรายได้เหล่านี้ถือเป็นการสร้างพลังให้ชุมชน เปลี่ยนอาชีพให้ชาวบ้านหลายคนจากแรงงานรับจ้างเป็นเจ้าของกิจการ"
11.30 – 12.30 น.	เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

3. สรุปกิจกรรมการศึกษาดูงาน

กิจกรรม ถาม – ตอบ หลังการรับชมวิดีโอทัศน์โครงการพัฒนาถอยตุงฯ

กิจกรรม ถาม – ตอบ หลังการรับชมวิดีโอทัศน์โครงการพัฒนาถอยตุงฯ

4. คำถาม – คำตอบ

ลำดับที่	คำถาม	คำตอบ
1	ปัจจุบันในพื้นที่ของโครงการฯ ยังมีการปลูกผืนในพื้นที่อยู่หรือไม่	ปัจจุบันนี้ไม่มีการปลูกผืนในพื้นที่โครงการพัฒนาโดยตุงแล้ว เนื่องจากโครงการฯ เข้ามาให้ความรู้แก่ชาวบ้านเรื่องของพืชภัยของผืน มีการจ้างงานชาวบ้านเพื่อเป็นแรงงานปลูกป่า สร้างอาชีพให้กับคนในพื้นที่ ส่งเสริมให้มีรายได้จากการปลูกป่าเศรษฐกิจ เช่น แมคคาเดเมีย และกาแฟอาราบิก้า ทำให้มีรายได้ที่ยั่งยืนไม่พึ่งพารายได้จากการปลูกผืนอีกต่อไป
2	ในครั้งแรกโครงการฯ มีการส่งเสริมอาชีพในพื้นที่หรือไม่ และทำอย่างไร	การส่งเสริมอาชีพให้กับคนในพื้นที่นั้น โครงการฯ มีการหาข้อมูลโดยเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่สำรวจข้อมูลจากคนในพื้นที่ เพื่อนำข้อมูลจริงมาปรับใช้ให้มีความเหมาะสมกับสภาพสังคม ศิลปะ วัฒนธรรม เอามาประกอบกัน เช่น ในหมู่บ้านห้วยน้ำซุ่น ชาวบ้านทอผ้าลายพื้นเมือง ใช้เองอยู่แล้วในครัวเรือน แต่เป็นการทอผ้าลายขัดธรรมดา และขายให้พ่อค้าคนกลางที่มารับซื้อถึงหมู่บ้าน ในราคาถูก จึงได้มีการเปิดศูนย์ฝึกอบรมการทอผ้าแก่ชาวบ้านเพื่อ เป็นศูนย์พัฒนาฝีมือการทอผ้าของชาวบ้าน จนสามารถทอผ้าที่มีลวดลายสวยงาม มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน จำหน่ายได้ในราคาที่เหมาะสม คือการพัฒนาจากสิ่งที่มีอยู่เดิมให้มีคุณค่า
3	พืชเศรษฐกิจของโครงการฯ นอกจากกาแฟอาราบิก้าและแมคคาเดเมียยังมีพืชชนิดอื่นอีกหรือไม่	ปัจจุบันพืชเศรษฐกิจของโครงการพัฒนาโดยตุงฯมี กาแฟอาราบิก้า และ แมคคาเดเมียเป็นหลัก เนื่องจากเป็นพืชที่มีความเหมาะสมกับภูมิประเทศ สามารถเก็บเกี่ยวได้ในระยะยาว และมีมูลค่าทางการตลาดสูง ส่วนพืชชนิดอื่นๆ ยังอยู่ในขั้นของการทดลองปลูก เช่น วนิลลา และโกโก้ ที่เป็นพืชที่สามารถเจริญเติบโตในพื้นที่โครงการฯ ได้ดี และมีมูลค่าสูง ซึ่งในอนาคตหากการตลาด

		ปลูกประสบผลสำเร็จ ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ มีมูลค่าคุ้มครองลงทุน ก็จะส่งต่อไปให้กับชาวบ้านปลูกเช่นเดียวกับกาแฟอาราบิก้า
4	ปัจจุบันนี้มีชาวบ้านเป็นเจ้าของแปลงปลูกกาแฟอาราบิก้าและแมคคาเดเมียในโครงการหรือไม่	โครงการฯ ได้ให้ความรู้และส่งเสริมการปลูกกาแฟอาราบิก้า ปัจจุบันยกแปลงกาแฟอาราบิก้าให้ชาวบ้านเป็นเจ้าของดูแลแล้วทั้งหมด ยกเว้นแปลงปลูกแมคคาเดเมียที่มีต้นทุนในการดูแลรักษาที่สูง ไม่เหมาะที่จะยกความเสี่ยงนี้ให้กับชาวบ้านดูแลทางโครงการฯ จึงเป็นผู้ดูแลแปลงปลูกแมคคาเดเมียเองทั้งหมด แต่ยังจ้างแรงงานชาวบ้านในพื้นที่เป็นแรงงานเก็บแมคคาเดเมียในช่วงฤดูกาลเก็บเกี่ยว
5	ตอนนี้มีความเจริญต่าง ๆ เข้ามาในพื้นที่มากกว่าในอดีต ชาวบ้านยังใช้ชีวิตแบบในอดีตหรือไม่	ชาวบ้านส่วนใหญ่ยังคงวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมไว้เสมอ แม้เวลาหรือสิ่งอำนวยความสะดวกสบายในชีวิตจะมีมากกว่าอดีต สิ่งที่ยังคงไว้คือขนบธรรมเนียม ประเพณีของชนเผ่า ที่สามารถทำควบคู่ไปกับการนับถือศาสนา คนในหมู่บ้านยังติดต่อสื่อสารกัน ช่วยเหลือกันและกัน มีผู้นำหมู่บ้านแจ้งข่าวสารให้กับสมาชิกในหมู่บ้านทราบโดยทั่วถึงกัน
6	เนื่องจากในพื้นที่ประกอบไปด้วยชนเผ่าอยู่ร่วมกัน 6 ชนเผ่า อยากทราบชาวบ้านมีสิทธิในที่ดินทำกินของเขาอย่างไร สามารถเดินทางไปไหนๆ นอกจากในโครงการหรือไม่อย่างไร	ก่อนการก่อตั้งโครงการฯ เจ้าหน้าที่โครงการฯ ลงพื้นที่เก็บข้อมูลเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ของชาวบ้านทุกครัวเรือน ชาวบ้านในพื้นที่โครงการฯ ไม่ว่าจะเป็นชนเผ่าใดก็ตาม มีสิทธิในการเป็นพลเมืองของโครงการฯ เท่าเทียมกัน ไม่มีเผ่าไหนมากกว่าหรือน้อยกว่ากัน - มีบัตรประจำตัวผู้ที่อาศัยอยู่ในโครงการพัฒนาอดยตุงฯ ที่โครงการฯ ออกให้เรียกว่าบัตร คพต.โครงการพัฒนาอดยตุงฯ ให้เพื่อแสดงตัวตนคล้ายกับบัตรประจำตัวประชาชน และปัจจุบันมีชาวบ้านชนเผ่ามีบัตรประจำตัวประชาชนแล้วกว่า 80% สามารถเดินทางได้ (ยกเว้นผู้ที่มีบัตร คพต.แต่ไม่มีบัตรประจำตัวประชาชนไทย หากมีความจำเป็นต้อง

		เดินทางออกนอกพื้นที่ จ.เชียงราย จะต้องไปแจ้งต่อเจ้าหน้าที่อำเภอออกหนังสือรับรองการเดินทางเพื่อใช้แสดงต่อเจ้าหน้าที่) - ออกเอกสารโน้ตที่ดินโครงการพัฒนาโดยตุงฯ ให้ เป็นทั้งที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกิน แต่ไม่สามารถจำหน่ายหรือเช่าซื้อ และให้เป็นมรดกตกทอดแก่ลูกหลานได้
--	--	---

5. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ประทับใจเรื่องการปลูกพืชเศรษฐกิจในพื้นที่ ที่ได้จากการศึกษาสภาพพื้นที่และความต้องการของคนในพื้นที่ก่อน เมื่อมีการปลูกพืชเหล่านั้นแล้วมีตลาดรองรับที่ชัดเจน และมีการติดตามผลและพัฒนาคุณภาพให้ดีขึ้นอยู่เสมอ
2. เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา เป็นหลักการทรงงานที่เราสามารถนำไปปรับใช้ได้กับทุกพื้นที่
3. การอยู่ร่วมกันของคนในพื้นที่ได้อย่างไม่มีการแบ่งแยกไม่ว่าจะชนเผ่าใดก็ตาม
4. หากไม่ได้มาศึกษาดูงานที่โครงการพัฒนาโดยตุงฯ ก็ไม่รู้เลยว่าการส่งเสริมให้ชาวบ้านปลูกพืชเศรษฐกิจเพื่อสร้างรายได้ที่ยั่งยืน ไม่ใช่แค่การปลูกไม้ดอกเมืองหนาว ผักสลัด หรือผลไม้เท่านั้น
5. การปฏิบัติต่อคนในพื้นที่อย่างเท่าเทียม เป็นหัวใจหลักที่ทำให้เกิดความร่วมมือกันของคนในชุมชน